

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/65/2020
Identifikačné číslo spisu:	8114213383
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8114213383.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P. Y., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Emilom Župíkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Pražská 4, proti žalovaným 1/ F. X., bývajúcej v F., 2/ F. X., bývajúcemu v F., 3/ U. X., bývajúcemu v F., 4/ Y. X., bývajúcej v F., žalovaní 1/, 2/, 3/ a 4/ zastúpení JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom, so sídlom v Prešove, Hlavná 19, 5/ C. M., bývajúcemu v F., t. č. na neznámom mieste, 6/ U. M., bývajúcej v F., zastúpenej Mgr. Karolom Ševcom, advokátom, so sídlom v Prešove, Hlavná 29, 7/ U. P., bývajúcemu v F., 8/ Y. C., bývajúcemu v L., 9/ E. M., bývajúcej v F., žalovaní 7/, 8/ a 9/ zastúpení JUDr. Alojzom Naništom, advokátom, so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, 10/ P. O., bývajúcej v F., zastúpenej advokátskou kanceláriou AKMG, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Dolná 6A, o určení predmetu dedičstva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/28/2014, o dovolaní žalovaných 7/, 8/ a 9/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. októbra 2018 sp. zn. 24Co/92/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) zmenenou podaniami z 2. apríla 2007, zo 17. januára 2011 a napokon v znení pripustenej zmeny uznesením súdu z 12. januára 2017 č. k. 19C/28/2014-238, domáhala určenia, že nehnuteľnosti - pozemky nachádzajúce sa v katastrálnom území A. a zapísané na: LV č. XXX registra KN C ako parcela č. 2884 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2885 o výmere 1782 m² - orná pôda, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2886 o výmere 128 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2887 o výmere 862 m² - orná pôda, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2888 o výmere 765 m² - orná pôda, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2871 o výmere 609 m² - orná pôda, parcela č. 2872 o výmere 496 m² - orná pôda a parcela č. 2873 o výmere 1113 m² - orná pôda, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2862 o výmere 1172 m² - orná pôda, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2868 o výmere 503 m² - zastavané plochy a nádvoria, LV č. XXXX registra KN C ako parcela č. 2863 o výmere 105 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 2864 o výmere 33 m² -

zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 2865/1 o výmere 856 m² - orná pôda a parcela č. 2865/2 o výmere 84 m² - zastavané plochy a nádvoria, LV č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2866 o výmere 122 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2867 o výmere 978 m² - orná pôda, LV č. XXXX ako parcela č. 2869 o výmere 186 m² - zastavané plochy a nádvoria č. 2870 o výmere 813 m² - zastavaná plocha, ktoré boli vytvorené z pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 823/1, patria v podiele 20/22 do dedičstva po U. W., nar. R. a zomrelom R..

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 9. februára 2017 č. k. 19C/28/2014-248 vo výroku I. určil, že nehnuteľnosti, pozemky nachádzajúce sa v kat. úz. A. Q., zapísané na liste vlastníctva č. XXX registra C KN ako parcela č. 2884 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2885 o výmere 1782 m² - orná pôda, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2886 o výmere 128 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2887 o výmere 862 m² - orná pôda, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2888 o výmere 765 m² - orná pôda, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2871 o výmere 609 m² - orná pôda, parcela č. 2872 o výmere 496 m² - orná pôda a parcela č. 2873 o výmere 1113 m² - orná pôda, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2862 o výmere 1172 m² - orná pôda, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2868 o výmere 503 m² - zastavané plochy a nádvoria, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2863 o výmere 105 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 2864 o výmere 33 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 2865/1 o výmere 856 m² - orná pôda a parcela č. 2865/2 o výmere 84 m² - zastavané plochy a nádvoria, na liste vlastníctva č. XXXX registra C KN ako parcela č. 2866 o výmere 122 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2867 o výmere 978 m² - orná pôda, ktoré boli vytvorené z pôvodnej pozemkovoknižnej parcely č. 823/1, patria v podiele 20/40 do dedičstva po U. W., nar. R. a zomr. R.. Vo výroku II. v prevyšujúcej časti žalobu vo vzťahu k žalovaným 1/ až 9/ zamietol. Vo výroku III. rozhodol, že žalobu vo vzťahu k žalovanej 10/ zamietla v celom rozsahu. Vo výroku IV. rozhodol, že medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ až 9/, žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo a vo výroku V. rozhodol, že žalovaná 10/ má vo vzťahu k žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle § 36 ods. 1, § 88, § 115, § 116, § 143, § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., podľa ustanovenia § 130, § 134, § 136, § 140 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej aj „Občiansky zákonník“), podľa § 1 zákona č. 319/1991 Zb. o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií (ďalej aj ako „zákon č. 319/1991 Zb.“), pričom mal za preukázané, že žalobkyňa je dcérou U. W. a P., rod. F., ktorí sa v roku XXXX odsťahovali do O., teda žalobkyňa preukázala, že je univerzálnou dedičkou po poručníkovi U. W., ktorý vlastnil spoluvlastnícky podiel z pôvodnej mpč. 823/1, kat. úz. A. Q.. Žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na danom určení, keďže bez takéhoto určenia by jej postavenie ako jedinej dedičky bolo neisté. Ustálil, že žalovaní 1/, 5/ a 6/ nemali titul na dobromyseľnú držbu predmetnej nehnuteľnosti, keďže mali tak oni, ako aj ich právni predchodcovia vedomosť o tom, že podielovým spoluvlastníkom pôvodnej mpč. 823/1 je právny predchodca žalobkyne. Poukázal na skutočnosť, že podľa vyjadrenia Q. O. právny predchodca žalobkyne by žiaden pozemok nikomu zo žalovaných nedaroval a ani inak nepreviedol. Napriek tomu si títo žalovaní vyčlenili z pôvodnej mpč. 823/1 nehnuteľnosti, ktoré si titulom vydržania následne osvedčili. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní 1/, 5/ a 6/ neboli dobromyseľnými držiteľmi nehnuteľností, ktoré následne previedli na žalovaných 2/ až 4/ a žalovaných 7/ až 10/, preto na týchto žalovaných previedli viac práv, než im patrilo. Z tohto dôvodu vyhovel žalobe aj vo vzťahu k žalovaným 2/ až 4/ a žalovaným 7/ až 9/. Vyslovil názor, že podielové spoluvlastníctvo k pôvodnej mpč. 823/1 nezaniklo spôsobom a formou, ktorú predpokladá Občiansky zákonník, teda dohodou spoluvlastníkov o jeho zrušení a vyporiadaní, prípadne rozhodnutím súdu, keďže v oboch prípadoch sa musí riešiť vzťah všetkých spoluvlastníkov k veci ako celku, nielen k určitému podielu. V predmetnom konaní tak určil vlastnícke právo iba k niektorým parcelám vytvoreným z pôvodnej mpč. 823/1 vychádzajúc zo záveru, že podielové spoluvlastníctvo zrušené a vyporiadané nebolo, pričom však rešpektoval právoplatné rozhodnutia súdu v iných konaniach, v ktorých bolo určené vlastnícke právo k častiam pôvodnej mpč. 823/1. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania poukázal na závery znaleckého posudku č. 2/2007, vyhotoveného znalcom Ing. Andrejom Tarasovičom, podľa ktorého po vyčlenení parciel, ku ktorým vlastnícke právo súd určil v prospech žalovanej 1/ a Q. O., nevyporiadaný v čase pred vydaním osvedčení zn. N 332/95

a N 44/96 ostal podiel U. W. 20/40 a podiel C. a U. M. 2/40, súd dospel k záveru, že do dedičstva po poručiťovi U. W., nar. R. a zomr. R., patria nehnuteľnosti pôvodne vedené ako pozemnoknižná parcela č. 823/1, v súčasnosti v časti evidované ako parcely LV č. XXX ako parcela č. 1034/1 o výmere 1718 m², orná pôda a parcela č. 1034/2 o výmere 131 m², zastavané plochy a nádvoria, na LV č. XXXX ako parcela č. 1035/1 o výmere 919 m², orná pôda a parcela č. 1035/2 o výmere 126 m², zastavané plochy a nádvoria, na LV č. XXXX ako parcela č. 1040/2 o výmere 765 m², orná pôda, na LV č. XXXX ako parcela č. 1024/2 o výmere 810 m², orná pôda, parcela č. 1024/6 o výmere 194 m², zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 1024/8 o výmere 609 m², orná pôda, parcela č. 1024/9 o výmere 498 m², orná pôda a parcela č. 1024/10 o výmere 1121 m², orná pôda, na LV č. XXXX ako parcela č. 1024/1 o výmere 1193 m², orná pôda, na LV č. XXXX ako parcela č. 1024/5 o výmere 482 m², orná pôda, na LV č. XXXX ako parcela č. 1024/3 o výmere 949 m², orná pôda, parcela č. 1024/11 o výmere 105 m², zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 1024/12 o výmere 33 m², zastavané plochy a nádvoria, na LV č. XXXX ako parcela č. 1024/4 o výmere 965 m², orná pôda a parcela č. 1024/7 o výmere 122 m², zastavané plochy a nádvoria avšak len v podiele 20/40-tin, tak ako mal právny predchodca žalobkyne evidovaný svoj podiel k mpč. 823/1 na pozemnoknižnej vložke č. 171, nakoľko nebolo preukázané, že by k reálnej del'be predmetnej nehnuteľnosti niekedy došlo, a v prevyšujúcej časti uplatneného podielu 20/22 žalobu zamietol. Vychádzal zo skutočnosti, že nebola preukázaná reálna del'ba predmetnej nehnuteľnosti s poukazom na pôvodný spoluvlastnícky podiel osoby, do dedičstva po ktorej mala predmetná nehnuteľnosť patriť. Určil, že tieto nehnuteľnosti patria v podiele 20/40, preto v prevyšujúcej časti uplatneného podielu 20/22 žalobu zamietol. Vo vzťahu k žalovanej 10/ žalobu zamietol s poukazom na skutočnosť, že táto kupovala predmetnú nehnuteľnosť prostredníctvom realitnej kancelárie, a v tom čase na liste vlastníctva neexistovala žiadna poznámka o prebiehajúcom súdnom spore. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 uviedol, že pri konfrontácii ústavných práv prevažuje princíp ochrany dobrej viery pred zákazom prevodu viac práv na iného než má predávajúci. Z týchto dôvodov v tejto časti bola žaloba voči žalovanej 10/ zamietnutá. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ - 9/ súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania s poukazom na pomer úspechu a neúspechu v konaní, pričom úspešnej žalovanej 10/ priznal nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. októbra 2018 sp. zn. 24Co/92/2017 vo výroku I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. s tým, že opravil výrok I. v časti údajov na LV č. XXXX v kat. úz. A. Q., parcely registra „C“ ako parcela č. 2866 o výmere 180 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2867 o výmere 920 m² - orná pôda, Vo výroku II. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. tak, že určil, že nehnuteľnosti - pozemky nachádzajúce sa v kat. úz. A. Q. zapísané na LV č. XXXX ako parcela č. 2869 o výmere 186 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 2870 o výmere 813 m² - zastavaná plocha, ktorá bola vytvorená z pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 823/1 patria v podiele 20/40 do dedičstva po U. W., nar. R., zosnulom R. a v prevyšujúcej časti žalobu voči žalovanej 10/ zamietol. Vo výroku III. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. Vo výroku IV. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. tak, že žalobkyňa a žalovaná 10/ nemajú nárok na náhradu trov konania a vo výroku V. rozhodol, že stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver (okrem zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalovanej 10/). Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie (okrem zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalovanej 10/), na ktoré v plnom rozsahu odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že odvolacie námietky žalovaných 1/ - 4/ boli riešené už predošlým rozhodnutím odvolacieho súdu, č. k. 15Co/169/2015-179, s ktorými sa odvolací súd stotožnil. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobkyne bol evidovaným spoluvlastníkom k pôvodnej mpč. parcele č. 823/1, a to aj po roku 1989, teda v období od roku 1948 do roku 1989 nebola vo vzťahu k jeho majetku spáchaná krivda na jeho vlastníckych právach výkonom štátnej moci. Preto je použitie reštitučných predpisov vylúčené. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd odvolacie námietky žalovaných 1/ - 4/ za irelevantné. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaných 7/ - 9/ odvolací súd uviedol, že z obsahu zápisníc nevyplýva návrh na výsluch odvolateľov v konaní,

pričom títo boli zastúpení zástupcom v konaní, ktorý v zmysle zásad Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ako prostriedok procesnej obrany navrhol vykonanie dôkazov. Vyslovil, že je na aktivite strán sporu, aby aktívne predkladali a navrhovali dôkazy, pričom ich neunesenie znamená procesný neúspech v konaní. Mal za to, že súd prvej inštancie nezamietal návrh na takýto dôkaz, a preto nemožno hovoriť o tom, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovaným 7/ - 9/. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožní realizáciu práv strany sporu, ktorá dosiahne určitú intenzitu odôvodňujúcu záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Tento záver z obsahu spisu zistený nebol aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zásady CSP. Čo sa týka odvolacích dôvodov ohľadom dobromyseľnosti odvolateľov pri nadobúdaní vlastníckeho práva, tu odvolací súd poukázal na závery súdu prvej inštancie, ako aj na závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku voči žalovanej 10/. Odvolací súd považoval za právne dôvodné zmeniť napadnutý rozsudok vo vzťahu k žalovanej 10/ podľa § 388 CSP. V konaní mal za preukázané, že žalovaná 10/ nadobudla predmetné nehnuteľnosti počas trvania súdneho konania o určenie rozsahu dedičstva, pričom ich nadobudla od predávajúceho, ktorý bol v pozícii oprávneného držiteľa na základe notárskeho osvedčenia podľa zákona č. 293/1992 Zb. Za tejto situácie podľa názoru odvolacieho súdu nebolo aplikovateľné rozhodnutie Ústavného súdu SR, na ktoré poukázal súd prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 10/. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že zásada *nemo plus iuris* vo vzťahu nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka v slovenskom právnom poriadku naďalej platí. Avšak poznamenal, že existujú z nej určité výnimky, ktoré možno subsumovať pod prípady, že ide o nadobudnutie nehnuteľnosti od neprávneho dediča, nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci konkurzného konania, nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v exekučnom konaní, nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci dobrovoľnej dražby, pričom práve nadobudnutím od nevlastníka v rámci konkurzného konania sa zaoberal Ústavný súd SR u rozhodnutí, ktoré naznačil súd prvej inštancie. Pri nadobudnutí nehnuteľnosti od držiteľa, ktorý nadobudol nehnuteľnosť v zmysle zákona č. 293/1992 Zb., ide o nadobudnutie od osoby, ktorá na liste vlastníctva ešte nie je evidovaná ako vlastník. Takáto osoba podľa názoru odvolacieho súdu nadobúda postavenie vlastníka až pokojným užívaním nehnuteľnosti a nerušeným užívaním po dobu 10 rokov. Toto v danom prípade podľa odvolacieho súdu splnené nebolo, preto podľa názoru odvolacieho súdu sa na prejednávany prípad nevzťahuje výnimka zo zásady *nemo plus iuris*, a zároveň považoval odvolací súd za dôvodné vyhovieť žalobe aj voči žalovanej 10/. Podľa názoru odvolacieho súdu je súčasťou riadnej a primeranej opatrnosti nadobúdateľa nehnuteľnosti v prípade, že tento ju nadobúda od osoby, ktorá je zapísaná ako oprávnený držiteľ v zmysle citovaného zákona na základe notárskeho osvedčenia, zisťovať, či ohľadom predmetnej nehnuteľnosti sa nevedie súdne alebo iné konanie. V danom prípade odvolací súd mal za to, že pri takejto skutkovej situácii v kolízii dvoch ústavných princípov, princípu právnej istoty a princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, kedy nemožno zachovať maximum oboch základných práv prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti vzhľadom k individuálnym okolnostiam prípadu, kedy podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné nezohľadniť riziko nadobúdateľa nehnuteľnosti, ktorý nadobúda vec od osoby, ktorá je zapísaná ako oprávnený držiteľ. Z týchto dôvodov sa odvolací súd stotožnil s odvolaním žalobkyne a napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby voči žalovanej 10/ zmenil. Tvrdenia žalovanej 10/, že žalobkyňa porušila prevenčnú povinnosť tým, že nezapísala vo forme poznámky prebiehajúce súdne konanie, odvolací súd nevyhodnotil ako relevantné, nakoľko takúto povinnosť zákon neukladal.

4. Proti výroku I. rozhodnutia odvolacieho súdu podali žalovaní 7/, 8/ a 9/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, ktoré odôvodnili poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namietali nevykonanie dokazovania prečítaním alebo oboznámením kúpnych zmlúv. Uviedli, že sudy nehodnotili dobrú vieru žalovaných 7/ až 9/ pri nadobudnutí nehnuteľností a nezvolili postup podľa § 150 ods. 2 CSP, z ktorého vyplýva, že na zistenie podstatných skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Majú z a to, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, či odvolací súd vykonal, resp. zopakoval vykonanie dokazovania oboznámením listov vlastníctva. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP uviedli, že z odôvodnenia odvolacieho súdu je zrejmé, že ten konštatoval existenciu zásady *nemo plus iuris*, v zmysle ktorej nie je možné poskytnúť ochranu vlastníckeho práva dobromyseľnému nadobúdateľovi na základe právnych úkonov. V dôsledku uvedeného dali do

pozornosti rozhodnutie dovolacieho súdu z 29. apríla 2014 sp. zn. 5 MCdo 12/2012, kde dovolací súd poukázal v tomto smere na zásadu rímskeho práva (*nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet*), v zmysle ktorej z nepráva nemôže vzniknúť právo a zdôrazňuje, že platne nemôže nadobúdať vlastnícke právo právny nástupca ako subjekt, od ktorého odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť. Dovolatelia predovšetkým upriamili pozornosť na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015, v zmysle ktorého vyššie riziko má niest' nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere a takémuto nadobúdateľovi je potrebné poskytnúť právnu ochranu. Dovolatelia odmietajú prípady, keď nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti od nevlastníka je zúžené iba na prípady, v ktorých koná notár, exekútor, dražobník, správca konkurznej podstaty, t. j. osôb, ktoré do určitej miery sú poverené verejnou mocou na výkon takých činností. Poukazujú na to, že pri nadobúdaní vlastníckeho práva od nevlastníka je podstatná dobrá viera nadobúdateľa vlastníckeho práva, a to vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, a vyššie riziko má niest' nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože dobromyseľný nadobúdateľ nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom konaní. Majú za to, že odvolací súd, i keď v súlade s niektorými rozhodnutiami dovolacieho súdu, vychádzal z iného právneho názoru, keď nepostavil na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe dobrej viery. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že nedostatok dobrej viery nemožno napraviť žiadnymi dôkazmi a navrhla dovolanie odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali strany sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené

podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10.1. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

11. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú uvedené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Teda ako je uvedené v bode 4., dovolatelia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP uviedli, že namietajú nevykonanie dokazovania prečítaním alebo oboznámením kúpnych zmlúv súdmi. Uviedli, že súdy nehodnotili dobrú vieru žalovaných 7/ až 9/ pri nadobudnutí nehnuteľností a nezvolili postup podľa § 150 ods. 2 CSP, z ktorého vyplýva, že na zistenie podstatných skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (výsluch žalovaných 7/ - 9/). Majú za to, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, či odvolací súd vykonal, resp. zopakoval vykonanie dokazovania oboznámením listov vlastníctva. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a to od otázky „uplatnenia zásady nemo plus iuris ... a teda otázky poskytnutia ochrany vlastníckeho práva dobromyseľnému nadobúdateľovi na základe právnych úkonov“. Poukázali na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu v rozhodnutiach sp. zn. 5 MCdo 12/2011, 6 Cdo 71/2011.

13. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Dovolatelia teda namietali nevykonanie dokazovania prečítaním alebo oboznámením kúpnych zmlúv, napriek tomu, že sa v spise nachádzajú. Dovolací súd uvádza, že podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zasadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené, a ktoré nesmú byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018).

16. V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou ústavného súdu najvyšší súd rozhodol vo viacerých veciach napr. sp. zn. 4 Cdo 100/2018, 5 Cdo 202/2018, 5 Cdo 138/2018, 5 Cdo 122/2019. V týchto rozhodnutiach vyslovil, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, k overeniu alebo vyvráteniu ktorej je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, už bolo doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, garantujúcimi strane sporu právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

17. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že na č. l. 476 sa nachádzajú kúpne zmluvy preukazujúce vznik právneho vzťahu medzi žalovanými 5/, 6/ a žalovanými 7/ až 9/. Avšak z obsahu zápisníc nevyplýva návrh na výsluch odvolateľov v konaní, pričom títo boli zastúpení zástupcom v konaní, ktorý v zmysle zásad CSP ako prostriedok procesnej obrany navrhol vykonanie dôkazov. Je na aktivite strán sporu, aby aktívne predkladali a navrhovali dôkazy, pričom ich neunesenie znamená procesný neúspech v konaní. Súd prvej inštancie nezamietol návrh na takýto dôkaz, a preto nemožno hovoriť o tom, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovaným 7/ - 9/. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožní realizáciu práv strany sporu, ktorá dosiahne určitú intenzitu odôvodňujúcu záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Tento záver z obsahu spisu zistený nebol aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zásady CSP. Navyše na poslednom pojednávaní pred súdom prvej inštancie 9. februára 2017 (č. l. 244) právny zástupca žalovaných 7/ - 9/ uviedol, že nemá ďalšie prostriedky procesnej obrany a súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Vo vzťahu k neoboznámeniu sa súdom so zmluvami dovolací súd uvádza, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli odvolatelia od iných subjektov, než ako ich označil súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, tak táto skutočnosť nie je pre posúdenie veci samej právne významná. Okrem iného existencia uvedených kúpnych zmlúv je zrejmá aj z listov vlastníctva nachádzajúcich sa v spise (č. l. 409 - 426). Dovolací súd má za to, že uvedeným procesným postupom odvolacieho súdu nedošlo k takej intenzite zásahu do práva na spravodlivý súdny proces, ktorý by mal za následok vadu namietanú dovolateľmi.

18. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

19. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná len otázka, ktorá vykazuje znaky pretrvávajúcej rozdielnosti rozhodovania dovolacích senátov, t. j. existujúca nejednotnosť posudzovania danej otázky. Vyplýva to zreteľne priamo z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, konkrétne z toho, že za relevantnú tu zákon označuje otázku, ktorá „je“ (teda nie „bola“) dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že dôležitá je v tomto smere súčasná nejednotnosť rozhodovania dovolacieho súdu (teda nie minulé, už prekonaná a neexistujúca rozdielnosť rozhodovania).

20. Podľa § 432 ods. 1 CSP možno dovolanie, ktoré je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Dovolatelia v dovolaní uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a to od otázky „uplatnenia zásady nemo plus iuris ... a teda otázky poskytnutia ochrany vlastníckeho práva dobromyseľnému nadobúdateľovi na základe právnych úkonov“. Uviedli, že pri nadobúdaní vlastníckeho práva od nevlastníka je podstatná dobrá viera nadobúdateľa vlastníckeho práva a to vzhľadom na všetky okolnosti prípadu a vyššie riziko má nie byť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože dobromyseľný nadobúdateľ nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom konaní. Majú za to, že odvolací súd, i keď v súlade s niektorými rozhodnutiami dovolacieho súdu, vychádzal z iného právneho názoru, keď nepostavil na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe dobrej viery. Poukázali na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu v rozhodnutiach sp. zn. 5 MCdo 12/2011, 6 Cdo 71/2011.

22. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 432 ods. 2 CSP a v situácii, že dovolanie dovolateľov je v danom prípade procesne prípustné, dovolací súd v zmysle uvedeného pristúpil k právnemu posúdeniu vyššie nastolenej právnej otázky dovolateľov.

23. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní 1/, 5/ a 6/ nemohli byť oprávnenými držiteľmi predmetných nehnuteľností a nemohli k nim nadobudnúť vlastnícke právo titulom vydržania, ktoré bolo osvedčené notárskymi zápisnicami zn. N 44/96 (v prospech žalovanej 1/, ktorá previedla vlastníctvo k nehnuteľnostiam na žalovaných 2/ - 4/) a zn. N 332/95 (v prospech žalovaných 5/ a 6/, ktorí previedli vlastníctvo k nehnuteľnostiam potom ďalej žalovaným 7/ až 9/ a napokon v roku 2007 aj žalovanej 10/). Mal za to, že žalovaní 1/, 5/ a 6/ neboli dobromyseľnými držiteľmi nehnuteľností, ktoré následne previedli na žalovaných 2/ až 4/ a žalovaných 7/ až 10/, preto na týchto žalovaných previedli viac práv, než im patrilo. Z tohto dôvodu vyhovel žalobe aj vo vzťahu k žalovaným 2/ a 4/ a žalovaným 7/ až 9/. Vo vzťahu k žalovanej 10/ žalobe vyhovel.

24. Odvolací súd konštatoval, že čo sa týka odvolacích dôvodov ohľadom dobromyseľnosti odvolateľov pri nadobúdaní vlastníckeho práva, tu odvolací súd poukázal na závery súdu prvej inštancie, ako aj na závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku voči žalovanej 10/. Vo vzťahu k žalovanej 10/, na ktorú poukazovali aj dovolatelia, že súd prvej inštancie za rovnakých okolností v jej prípade žalobu zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že v konaní mal za preukázané, že žalovaná 10/ nadobudla predmetné nehnuteľnosti počas trvania súdneho konania o určenie rozsahu dedičstva, pričom ich nadobudla od predávajúceho, ktorý bol v pozícii oprávneného držiteľa na základe notárskeho osvedčenia podľa zákona č. 293/1992 Zb. Za tejto situácie podľa názoru odvolacieho súdu nebolo aplikovateľné rozhodnutie Ústavného súdu SR, na ktoré poukázal súd prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 10/. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že zásada nemo plus iuris vo vzťahu nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka v slovenskom právnom poriadku naďalej platí.

25. Dovolatelia v rámci dovolania poukázali na uznesenie dovolacieho súdu sp. zn. 5 MCdo 12/2011. Tu dovolací súd uviedol, že z nepráva nemôže vzniknúť právo a zdôrazňuje, že platne nemôže nadobudnúť vlastnícke právo právny nástupca, ak subjekt, od ktorého odvodzuje (derivatívne) svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť. Vo všeobecnosti možno za vlastníka považovať osobu, v prospech vlastníctva ktorej svedčí nadobúdacie konanie („modus“) a zodpovedajúci právny titul („titulus“), napríklad zmluva. Pokiaľ „titulus“ preukazuje právo inej osoby než „modus“, je potrebné určiť, kto je vlastníkom. Za vlastníka je v takom prípade považovaný ten, v prospech práva ktorého svedčí nadobúdaci titul. Neplatný právny úkon ale nemá právne následky, aké má platný právny úkon; na jeho základe preto nedochádza k prevodu nehnuteľnosti. I keď v prípade neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľností „prevedených“ ďalej na iných nadobúdateľov svedčí v prospech týchto ďalších nadobúdateľov „modus“, chýba im „titulus“. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa (§ 129 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dobrej viere ale súčasný právny poriadok žiadne iné právne následky nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi, nie je

takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Inými slovami: pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad zápisom v katastri.

26. V uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 71/2011, na ktoré dovolatelia poukázali (poukazovali taktiež na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR ako aj Ústavného súdu ČR) dovolací súd konštatoval, že aj keď dôsledkom vyplývajúcim z vyššie uvedenej zásady je nemožnosť nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti od nevlastníka, nemožno vylúčiť situáciu, keď proti princípu ochrany práva pôvodného vlastníka bude pôsobiť princíp ochrany dobrej viery nového nadobúdateľa. V súvislosti s riešením kolízie týchto princípov dovolací súd zastáva názor, že ochranu skutočného vlastníka, zaručovanú zásadou „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“ možno prelomiť ochranou dobrej viery nadobúdateľa len celkom výnimočne, pokiaľ je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že nadobúdateľ je dobromyseľný, že vec riadne podľa práva nadobudol (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3314/11 z 2. októbra 2012). Dobrá viera musí byť pritom hodnotená veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí javiť ako spravodlivé. Poskytnutie tejto ochrany sa vo svojich dôsledkoch prejaví ako možnosť dobromyseľného nadobúdateľa pokračovať v oprávnenej držbe. O dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľnosti ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať (z hľadiska kritéria priemerne obozretného jedinca) dôvodné pochybnosti o tom, že v skutočnosti subjektu, ktorý je ako nositeľ určitého práva zapísaný v katastri (evidencii) nehnuteľností, takéto právo nesvedčí.

27. Dovolací súd uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

28. Dovolací súd vo vzťahu k vymedzenej otázke uvádza a poukazuje na to, že medzičasom rozhodovacia činnosť veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia otázku nastolenú dovolateľmi riešila, a to v jeho rozhodnutí z 27. apríla 2021 sp. zn. 1 VObo 2/2020.

29. Veľký senát obchodnoprávneho kolégia uviedol, že je zrejmé, že dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti v správnosť zapísaného údajov v katastri nehnuteľností o jej (predchádzajúcom) vlastníkovi nepostačuje pre záver súdu o tom, že mohol nadobudnúť vlastnícke právo (a pre poskytnutie ochrany tomuto právu), ak sa preukáže, že táto zapísaná osoba v skutočnosti v čase uzavretia kúpnej zmluvy nebola vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu, že predchádzajúca zmluva o prevode nehnuteľnosti predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy predávajúci nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti a rovnako tak nemohol „neexistujúce“ vlastnícke právo previesť na ďalšiu osobu, hoci konajúcu v dobrej viere. Naďalej je tak potrebné zotrvať na právnom závere, že absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Záverom tak konštatoval, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže

previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris as alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti.

30. Vzhľadom na rozhodnutie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia uvedeného v predchádzajúcom bode, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolateľmi nastolenej otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

31. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

32. Dovolací súd uvádza, že právny záver vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia je aktuálny a dovolací súd naň berie zreteľ v tomto preskúmanom prípade. Dovolací súd poukazuje aj na to, že samotní dovolatelia nenavrhovali vypočúť dovolateľov za účelom preukázania ich dobrej viery pri nadobudnutí vlastníckeho práva pred súdom prvej inštancie.

33. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu dovolatelia neopodstatnene namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu a ním zvoleným riešením otázky „uplatnenia zásady nemo plus iuris ... a teda otázky poskytnutia ochrany vlastníckeho práva dobromyseľnému nadobúdateľovi na základe právnych úkonov“ spočíva v nesprávnom právnom posúdení (§ 432 ods. 1 CSP), a teda odvolací súd sa svojím právnym posúdením v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

34. Vzhľadom na uvedené, pretože dovolanie dovolateľov vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je dôvodné, dovolaciemu súdu neostávalo iné, ako dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

35. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.